

Inleidende tekst

De avond heeft als doel om de raad mee te nemen in het energiesysteem van de toekomst. De presentatie bestaat uit 2 delen met de mogelijkheid om na deel 1 en na afloop een aantal vragen te kunnen stellen.

Deel 1: Hoe zit ons energiesysteem van de toekomst eruit en welke rol speelt netcongestie?

Deel 2: Wat is de aanpak van de gemeente Soest? Wat kan de gemeente doen? En welke rol heeft de raad hierin?

Gemeente
Soest

Presentatie Energiesysteem & Netcongestie

17 oktober 2024

Agenda

- Energiesysteem van de toekomst en netcongestie
- Ruimte voor vragen
- Aanpak netcongestie gemeente Soest
- Ruimte voor vragen

Energiesysteem

Gas

- Aardgas / Waterstof

Elektriciteit

- Hoog/midden/laag spanning

Warmte

- Hoog/midden/laag temperatuur

Energiesysteem vergelijkbaar met...

Vergelijking watersysteem

Watersysteem

- 18.000 km aan waterkerende dijken in NL
- 'Sponsen' oplossing voor zowel droogte als overlast
- Voldoende water is steeds minder vanzelfsprekend
- Dijkverzwaringstrajecten zijn complex, langdurig en kostbaar maar wel kosteneffectief gebleken.

→ Nieuwe balans in energiesysteem is noodzakelijk. Er is veel duurzame energie, maar niet op het juiste moment.

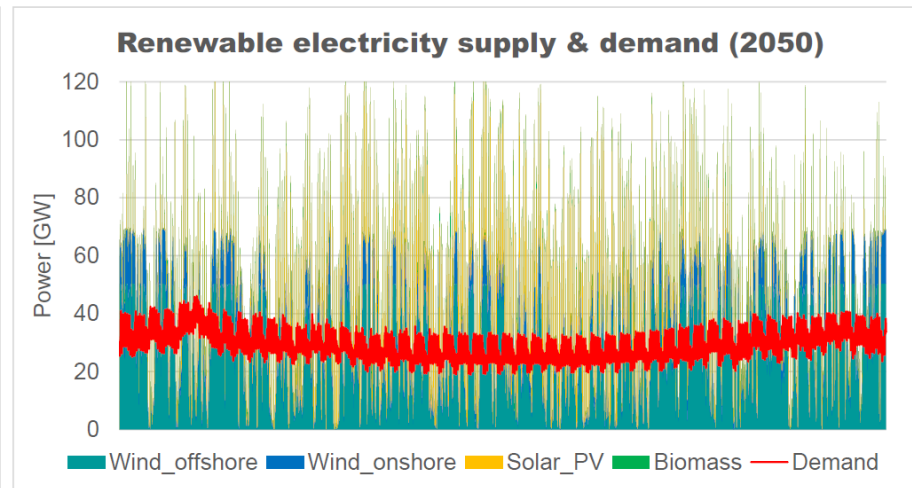
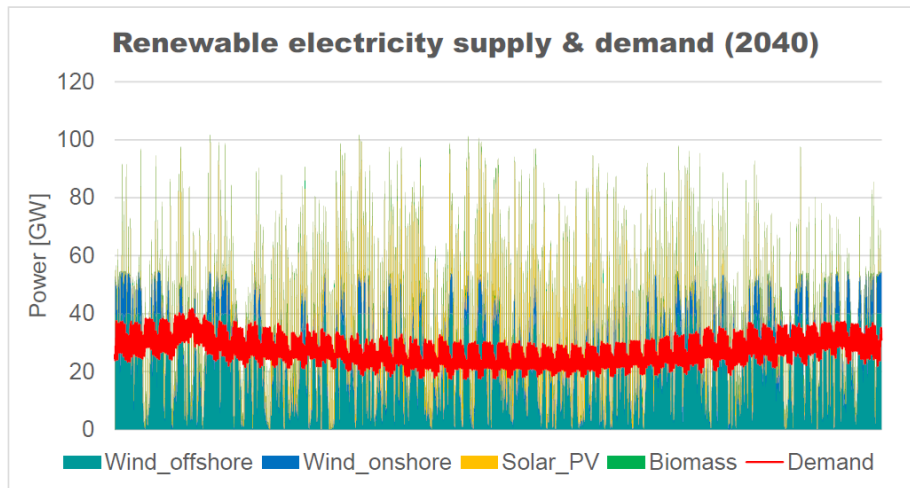
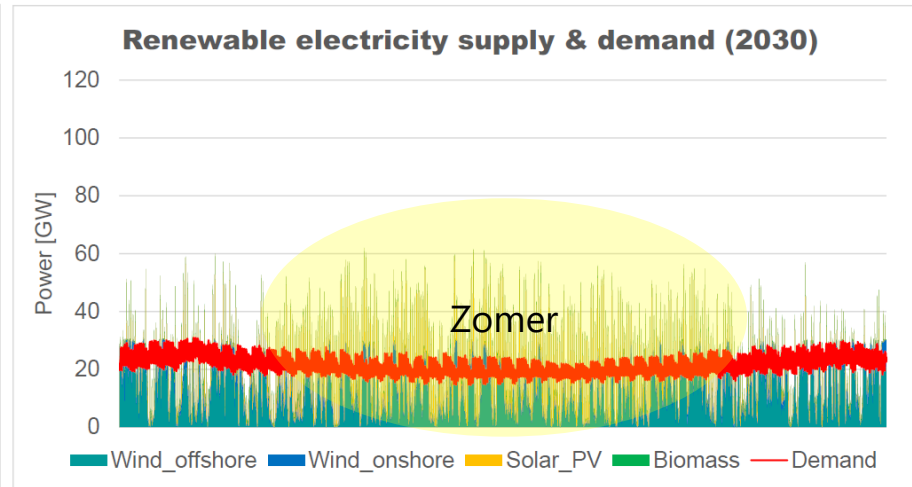
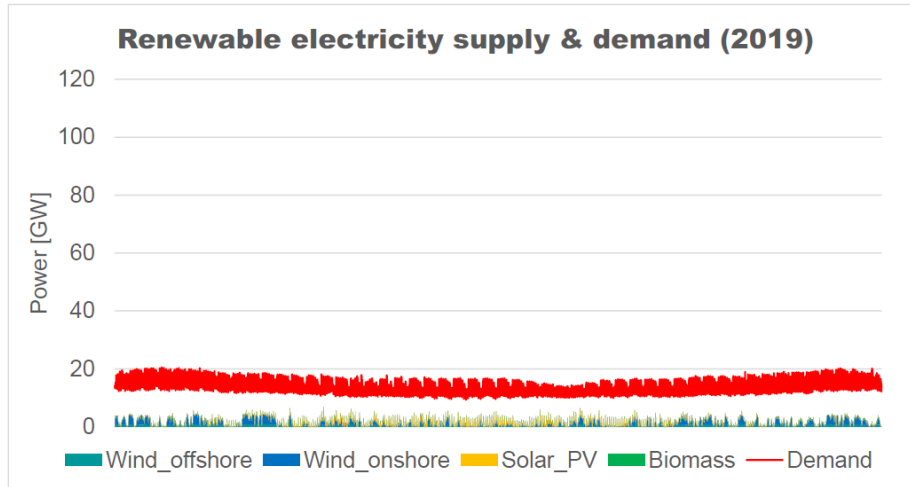
→ Maatschappelijke urgentie van beide systemen zijn vergelijkbaar.

Energiesysteem

- Soest: 900 km aan elektriciteitskabels
- Energiesysteem zoveel mogelijk balanceren door te zorgen voor (seizoens-)opslag.
- Voldoende elektriciteit is steeds minder vanzelfsprekend
- Periode tot 2050 zal in het teken staan van werken aan een nieuw energiesysteem

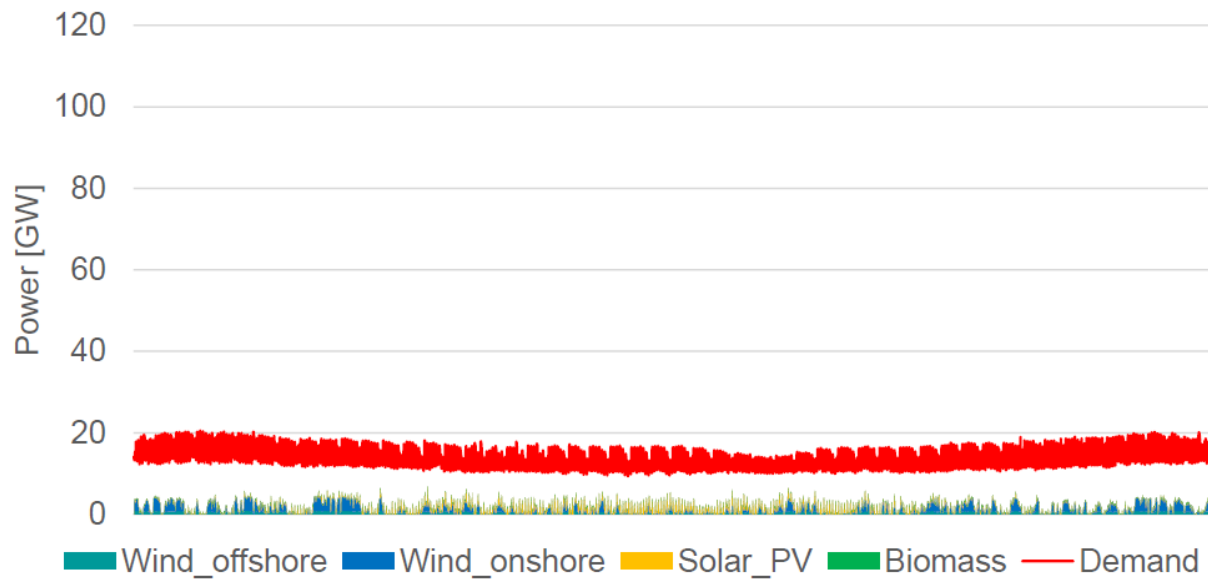

Energiesysteem van de toekomst

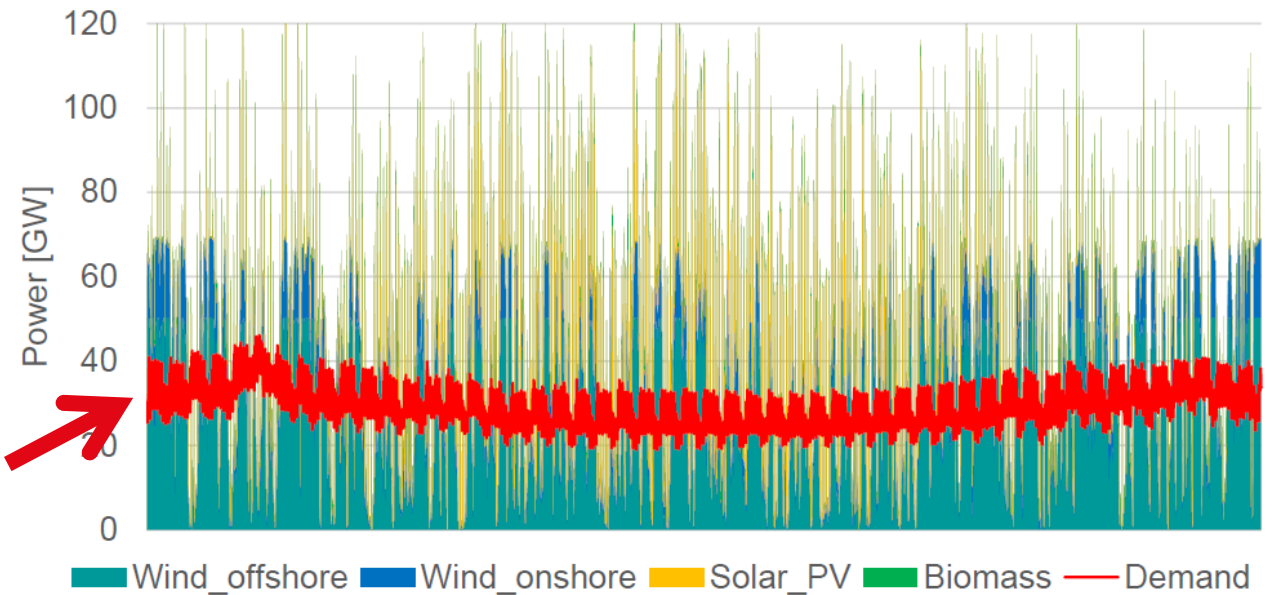

2019 vs 2050

Renewable electricity supply & demand (2019)

Renewable electricity supply & demand (2050)

Netcongestie

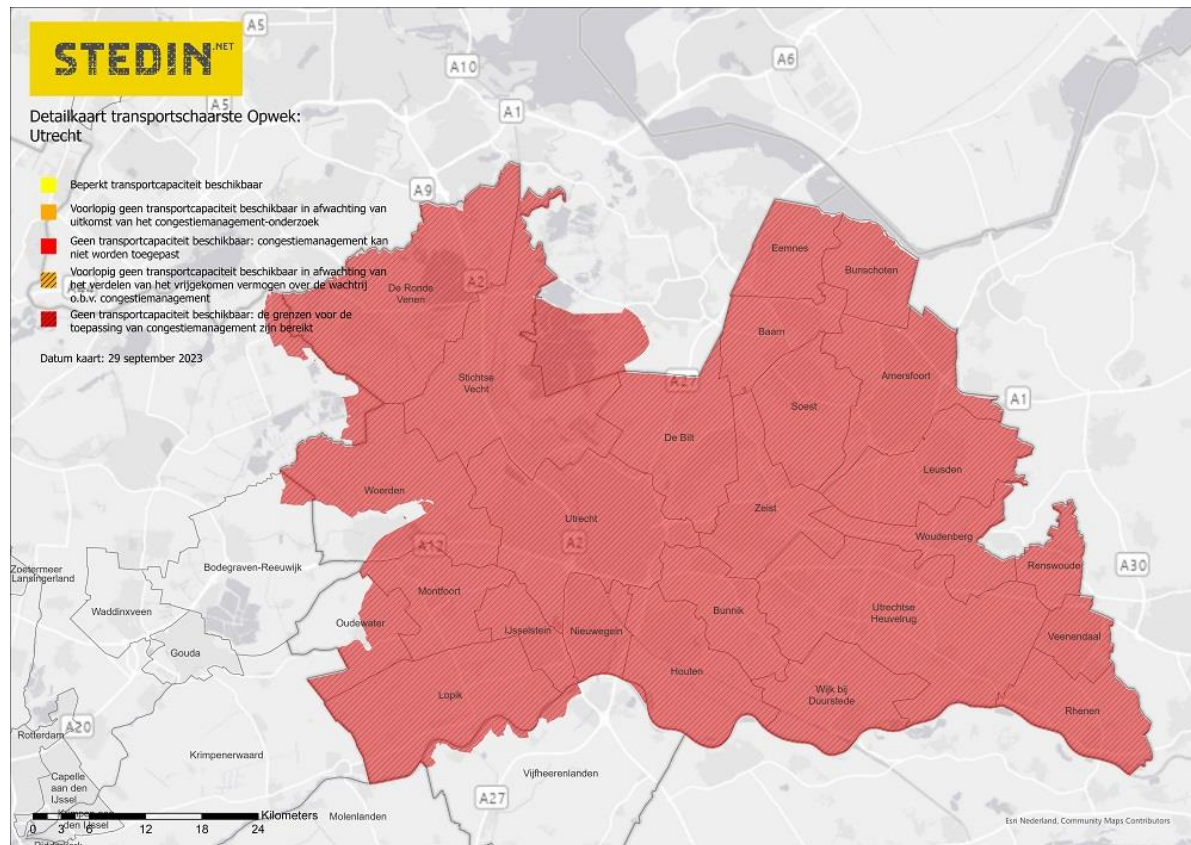
Als de (verwachtte) transportvraag groter is dan de transportcapaciteit.

- Netbeheerder heeft de bevoegdheid om netcongestie af te kondigen.
- De verwachting rust op een **projectie van de vraag** in combinatie met het tempo waarin we het **elektriciteitsnet uit kunnen breiden**.

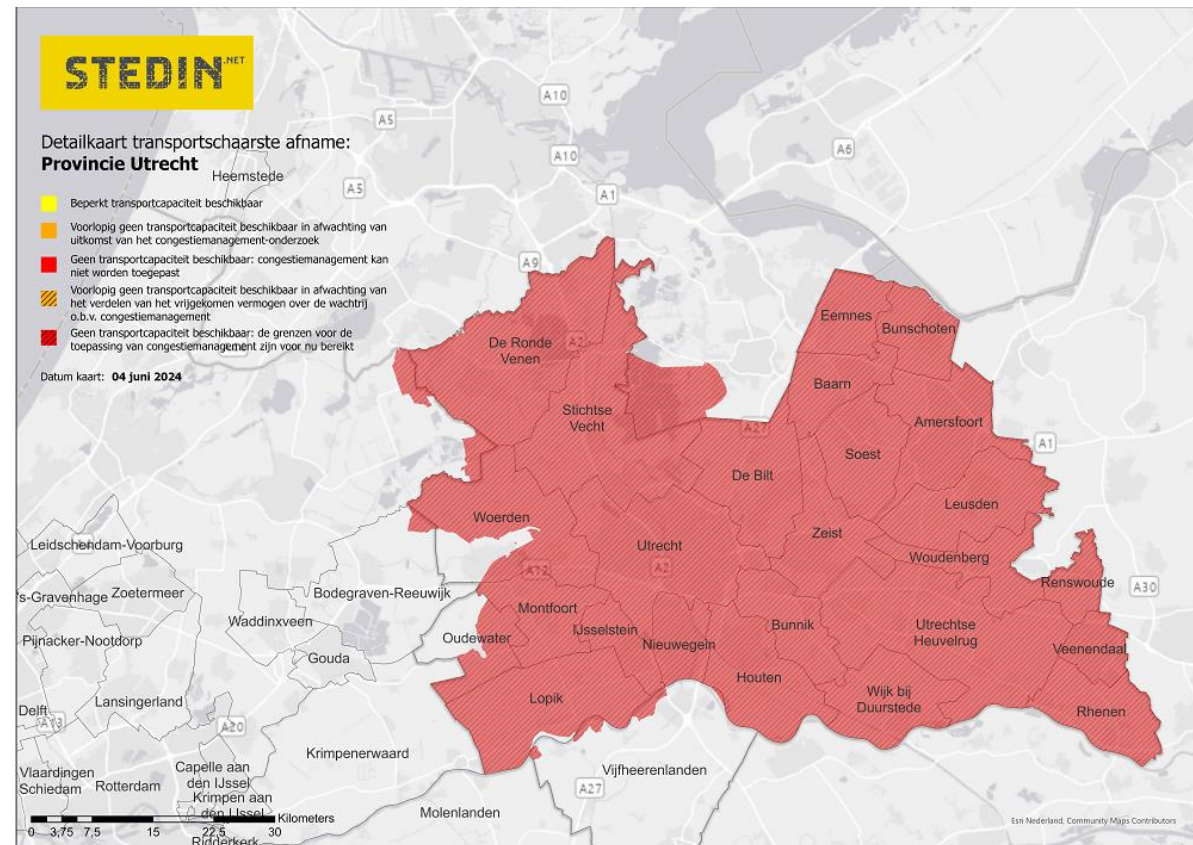

Congestiekaart Utrecht

Teruglevering

Afname

Bedrijven kunnen niet meer terugleveren

- Op bedrijfsdaken liggen nu al panelen die niet zijn aangesloten
- RES-bod zon-op-bedrijfsdak een nog grotere opgave
- Wind in RES bod dus cruciaal.

Netbeheerder deelt boetes uit voor overschrijden van transportcapaciteit

→ Veel bedrijven ontvangen handhavingsbrieven

→ Handhaving compliceert samenwerking met netbeheerder

Verduurzamen = elektrificeren

- Een warmtepomp vervangt gasvraag en vraagt meer elektriciteit
- Elektrificeren wagenpark is voor bedrijven heel lastig zonder laadcapaciteit

Woningbouwopgave staat onder druk

→ Impact mogelijk groot voor particulieren.

→ Einde dit jaar meer informatie over stand van zaken

Netcongestie hindert woningbouwplannen; zijn er oplossingen?

Klimaat & Duurzaam

10 juni 2024 om 17:20

Leestijd ca. 4 minuten

@ Marko Faas

Vragen

Aanpak netcongestie gemeente Soest (2020 - nu)

- Vanaf 2020 loopt de samenwerking met BMO Soest en het verduurzamen van bedrijven
- Sinds 2022 aan de slag met netcongestie en de zoektocht naar lokale oplossingen

Resultaten aanpak gemeente Soest

- Een 10-tal grote bedrijven op de Soestdijkse grachten heeft het initiatief genomen om een energiecorporatie op te richten.
- Samen met de Provincie is er een E-hub regisseur aangenomen op bedrijventerrein Centurionbaan.
- We bereidden ons voor op een mogelijke congestie op huisaansluitingen met pilotproject Dalweg.

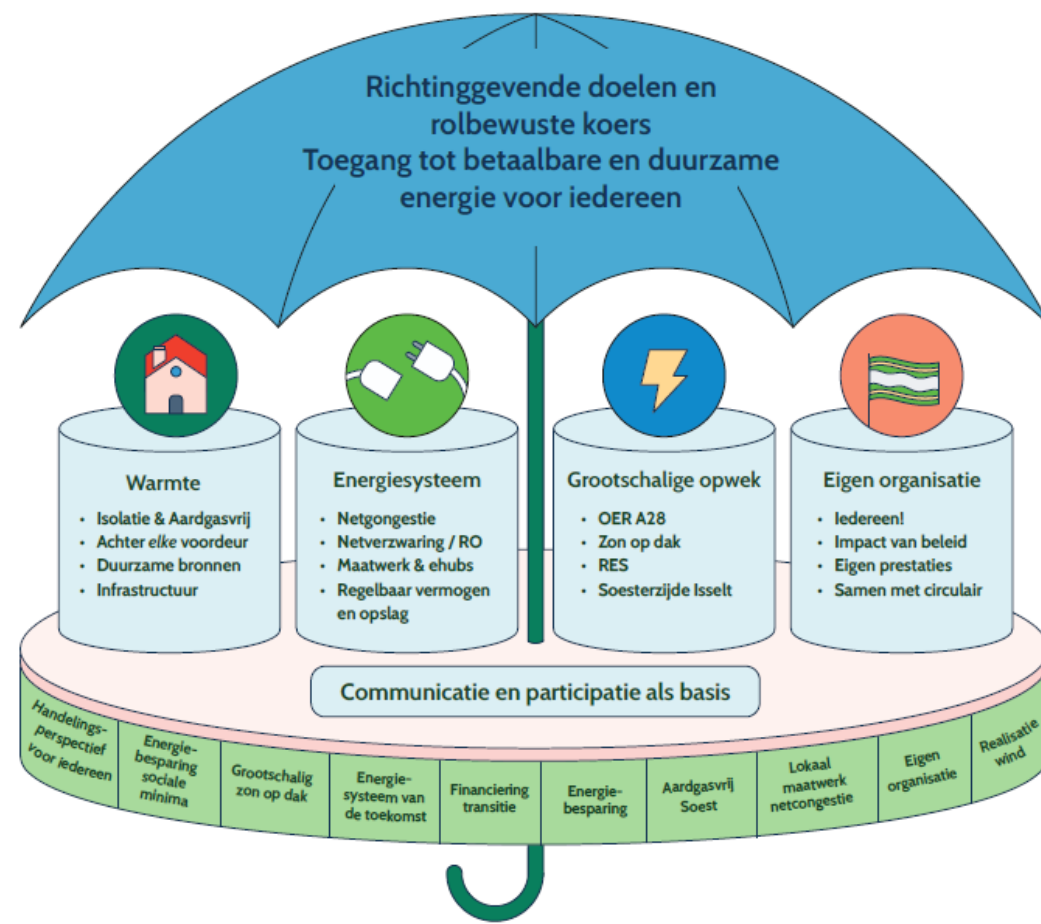

Verwachtingen voor 2025 – 2031

- Uitbreiding transportstation Breukelen-Kortrijk zijn vertraagd tot 2031
- Nieuwe projecties van de elektriciteitsvraag eind oktober
- Congestie op particuliere aansluitingen (kleinverbruik) als projectie tegenvalt

Programma energietransitie 2024 – 2030

Energie neutraal & aardgasvrij Soest 2050

Een beter, gebalanceerd lokaal energiesysteem

Richtinggevende doelen

We doen het samen

Minder energieverbruik

Iedereen moet mee kunnen doen

Energietransitie is meer onderdeel van ons werk

Omgaan met onzekerheid

Participatie en communicatie als de basis

Strategische uitgangspunten

Regie van overheid waar nodig

Inwoners en ondernemers centraal

Energie in balans

Ruimtelijke afweging

We doen zelf wat we van anderen verwachten

Ruimtelijke
afweging

Regie van overheid
waar nodig

Energietransitie is
meer onderdeel
van ons werk

Richtinggevende doelen

Participatie en communicatie als de basis

Strategische uitgangspunten

Energie in balans

Inwoners en ondernemers centraal

Drie-sporen aanpak

1	2	3
Toekomst	Procedures	Lokale aanpak
- Zorgen voor balans in energiesysteem - Energieplanologie - pMIEK Een gebalanceerd lokaal energiesysteem heeft zowel duurzame opwek (zon- en ook windenergie) als opslag nodig.	- Starten met buurtaanpak voor 100 transformatorstations in woonwijken - Nieuw transportstation Soest/Baarn We moeten helder zijn in onze afwegingen en zorgen voor soepele ruimtelijke processen.	- Samenwerken met bedrijfsleven voor realisatie opslagcapaciteit en zon-op-dak. - Samenwerken met ontwikkelaars voor netbewust bouwen. Samenwerkingsverbanden met gedeelde urgentie zijn sleutel tot succes.

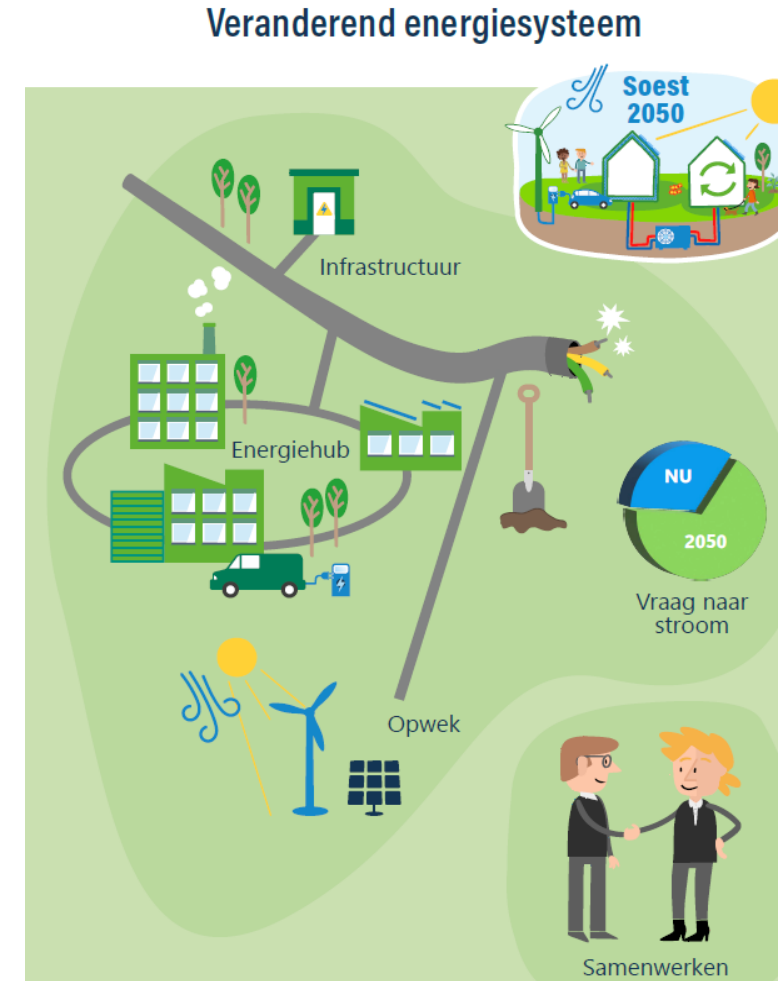
Wat kunt u (als raad) doen?

- Vaststellen omgevingsplannen voor uitbreiding transportcapaciteit
- Beoordeel plannen met gepaste urgentie
- Duidelijk zijn over opgave; deze is immens, heeft grote negatieve impact en is langdurig.
- De overgang naar een nieuw systeem gaat gepaard met onzekerheid.

Vragen en informatieverstrekking

- We onderzoeken, in overleg met de griffie, of een online omgeving mogelijk is om informatie vanuit Rijk, provincie en netbeheerders te bundelen. Bij urgente actuele ontwikkelingen wordt u geïnformeerd via een weekbericht.
- In mei wordt u via de voortgangsrapportage vanuit het programma Energietransitie geïnformeerd.
- We komen jaarlijks in uw raad om u bij te praten over actuele ontwikkelingen.

Vragen

FLEX

Opslag

- Accu's (24h) / Warmte (seizoensopslag) / Waterstof?

Flexibel inzetbaar vermogen

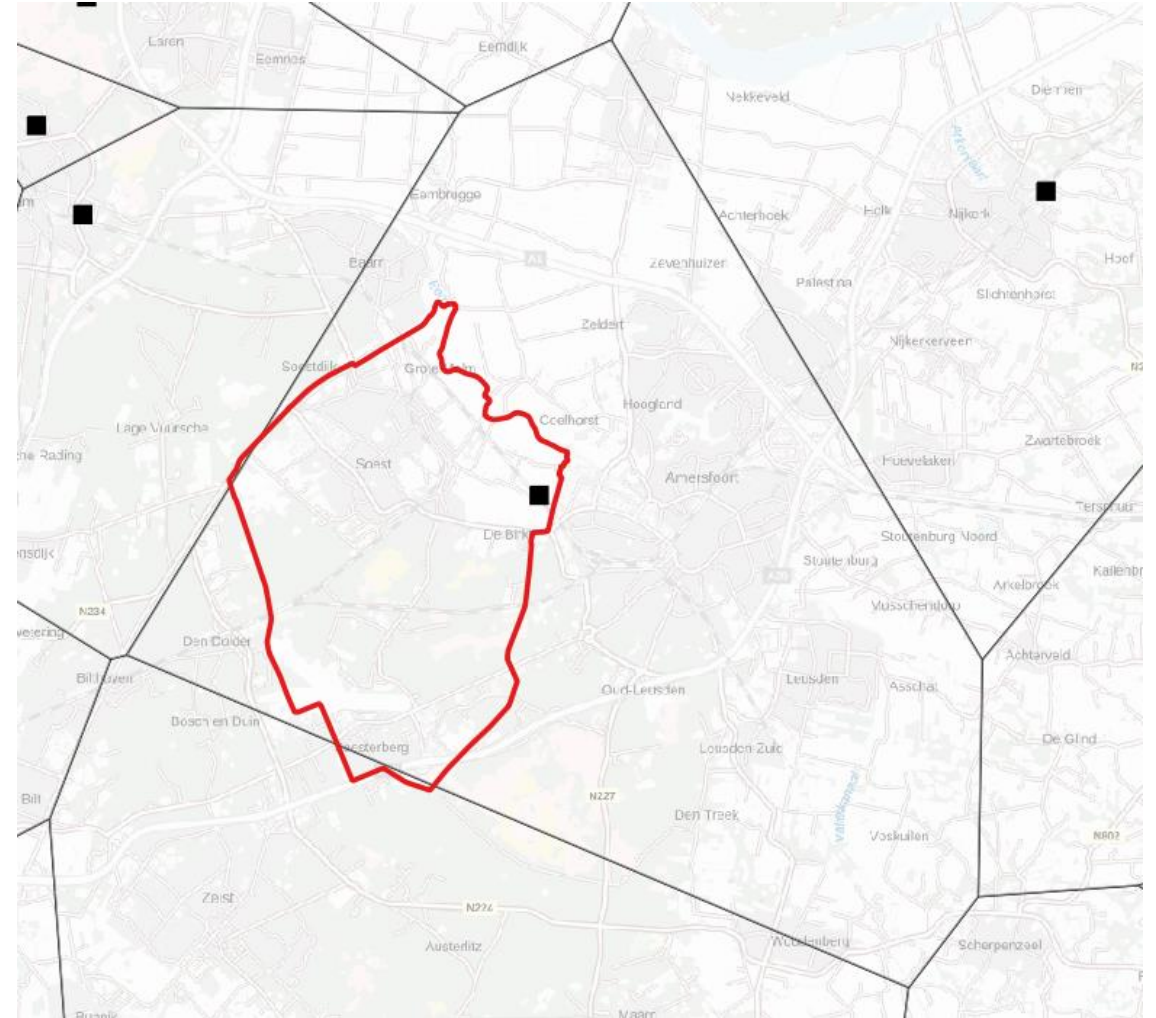
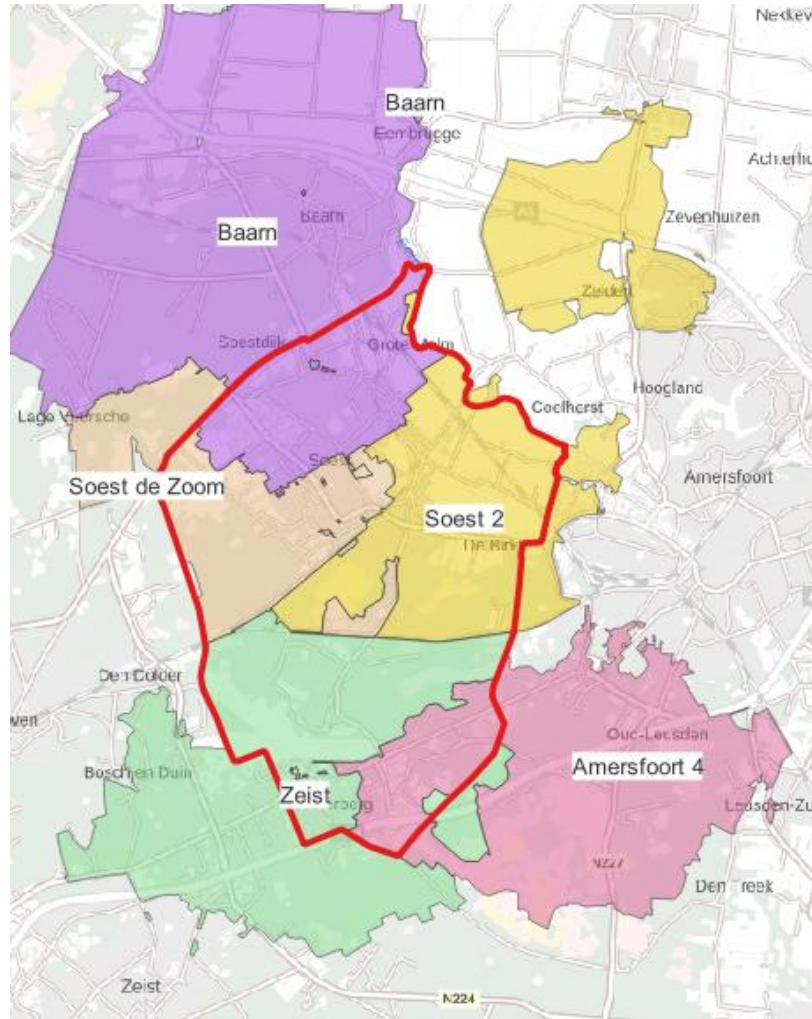
- Warmte Kracht Koppeling (WKK) / Generator

Flexibel afnemen of afschakelen

- Koelhuis of slimme laadpaal
- Stopzetten productieproces of energie besparende maatregelen

Energiesysteem = per netvlak = regionaal

Opgave Stedin gebied

Overal zijn werkzaamheden nodig

50.000+
wijkstations

100.000+
km kabel
(2,5x de aarde rond)

670+
Hoogspannings-
stations

Duizenden
Km leidingen voor
duurzame gassen

Dat vereist

>20.000
extra technici
tot 2030

1 op 3
straten open

>11.000
voetbalvelden
ruimte in steden
en dorpen

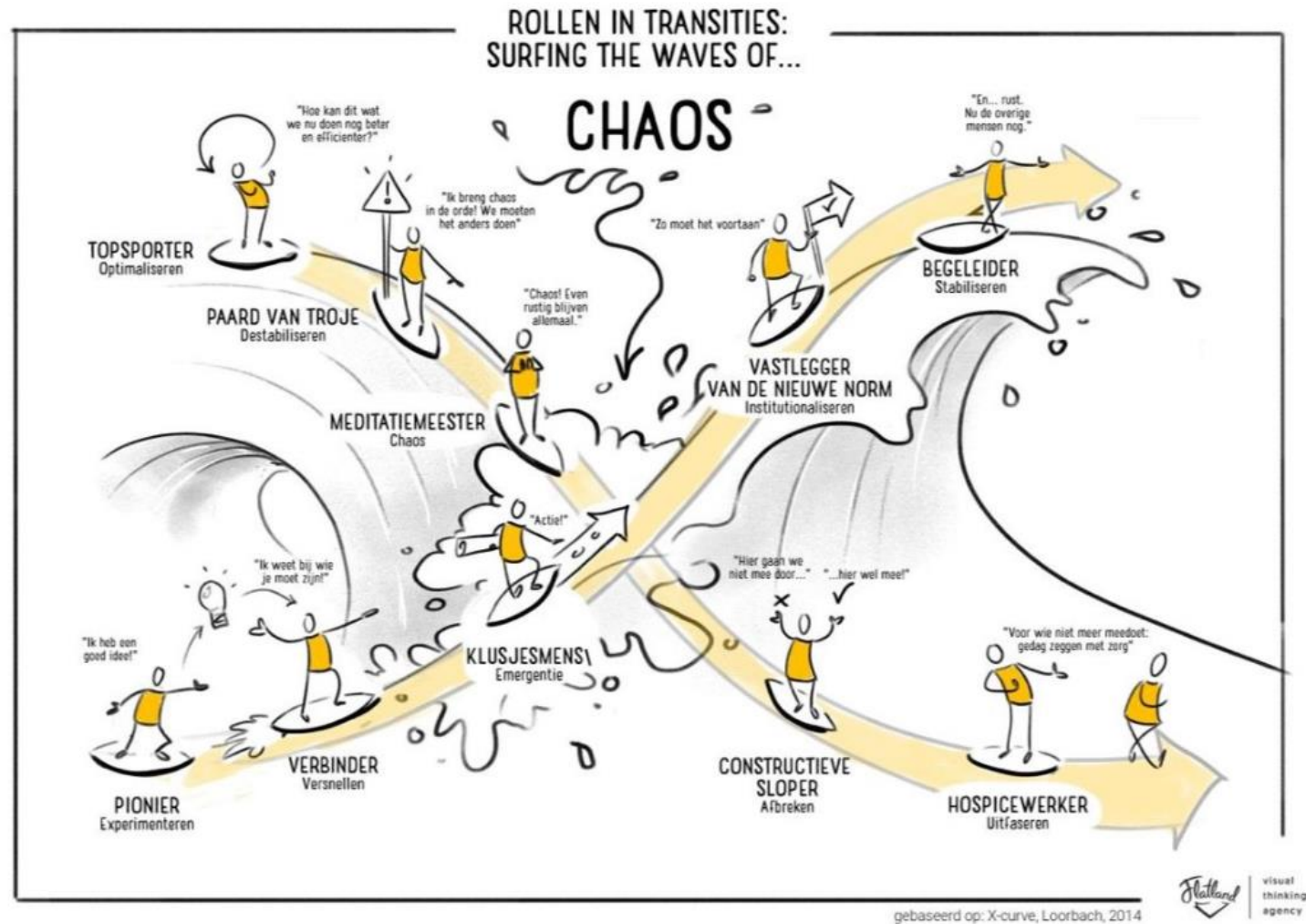
>7-8 mrd
euro investeringen
per jaar in energienetten
vanaf 2025

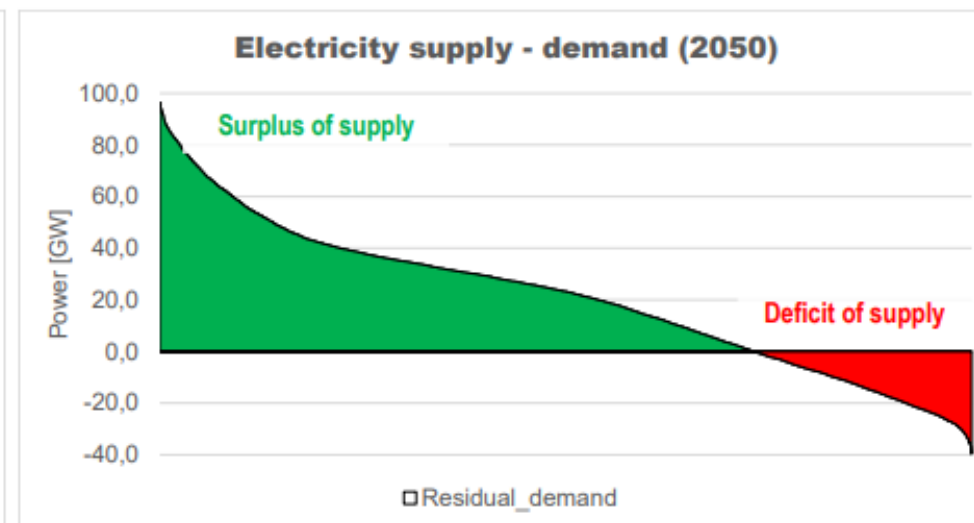
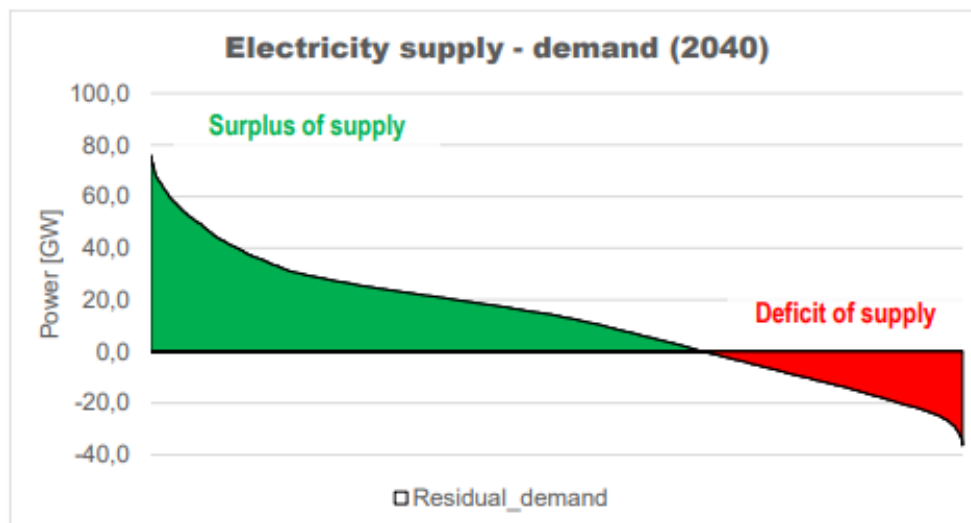
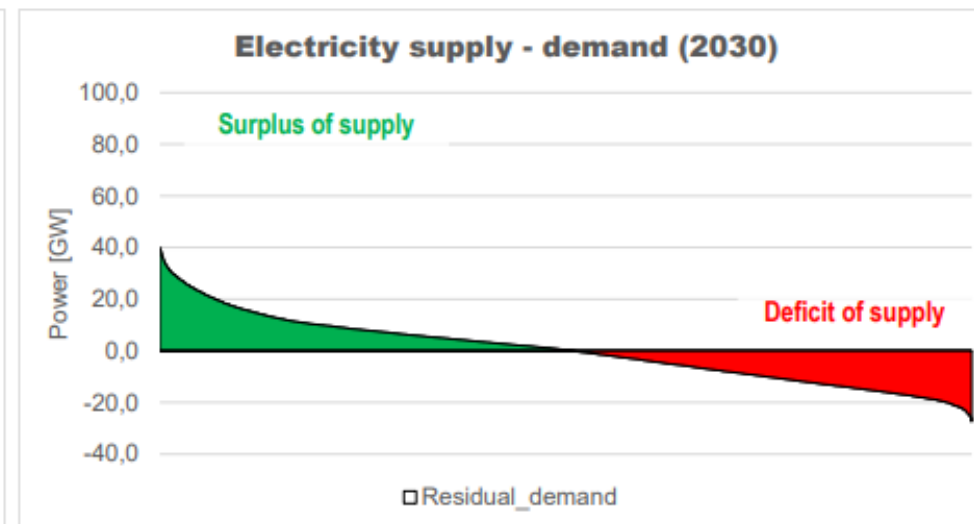
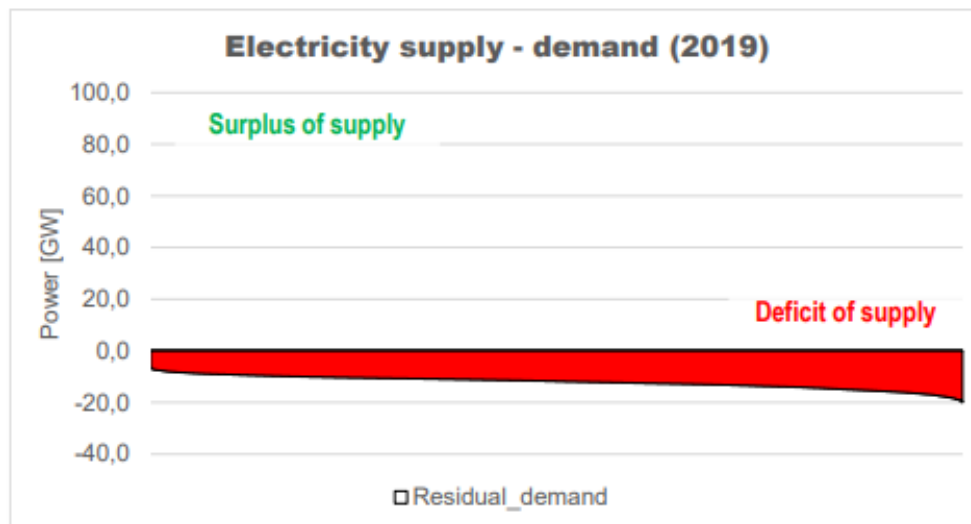
Tijdlijn

Chaos!

Verskil tussen tekort en surplus wordt groter

Samenwerkingsovereenkomst (vanuit Stedin..)

- Geeft inzicht in haar **plannen**.
- Zet een **dedicated** multidisciplinair team klaar met een **regisseur/mandaat**.
- Denkt actief mee over de mogelijke **locaties**.
- Start tijdig met proces voor **grondaankoop** dan wel **opstal/zakelijk recht**.

STEDIN.NET

- Geeft inzicht in aantallen, tijdslijnen en **zoeklocaties** voor nieuwe stations.
- Zet een **dedicated** multidisciplinair team klaar met mandaat.
- **Combineert werkzaamheden** en voert zoveel mogelijk in **één keer** uit.
- Zorgt dat u **alle informatie** heeft.
- Deelt inzichten en ervaringen (o.a. pilots).

*Bekrachtigd in een
samenwerkings-
overeenkomst*

SAMEN

- Bepalen we snel de **locaties** en het **uiterlijk** voor nieuwe stations.
- Maken we heldere afspraken over de **inpassing, ruimteclaim en de communicatie** naar omwonenden.
- **Starten we sneller** met de werkzaamheden.
- Gaan we een **langdurig traject** aan en maken we **alle buurten toekomstbestendig voor 2050**.